

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

Kinderopvang Walcheren

2018-2021

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Introductie	4
1.2 Overzicht van de eisen aan het veiligheids- en gezondheidsbeleid	4
1.3 Veiligheid en gezondheid: een gezamenlijke verantwoordelijkheid	5
1.4 Inzage	5
2 Missie en visie	6
3 Risico's met grote gevolgen	8
3.1 Organisatiebeleid	8
3.2 Plan van aanpak per locatie	8
4 Omgang met kleine risico's	9
4.1 Risicovol/avontuurlijk spelen	9
5 Werkwijze en communicatie	11
5.2 Betrekken en informeren medewerkers	11
5.3 Periodieke evaluatie	11
5.3.1 Implementatie	11
5.4 Betrekken en informeren ouders	12
6 Thema's uitgelicht	13
6.1 Grensoverschrijdend gedrag	13
6.2 Vierogenbeleid	14
6.3 Achterwachtregeling	14
7 EHBO regeling	16
8 Beleidscyclus	17
8.1 Op organisatie niveau	17
8.2 Op locatie niveau	17
8.3 Inzicht in actueel beleid en evaluaties	17
8.3.1 Voor de medewerkers	17
8.3.2 Voor de ouders	17

9. Plan van Aanpak	18
9.1 Fysieke veiligheid	18
9.1.1 Protocollen ter voorkoming van het zich voordoen van risico's met grote gevolgen voor de fysieke veiligheid	19
9.2 Sociale veiligheid	20
9.2.1 Protocollen ter voorkoming van het zich voordoen van de risico's met grote gevolgen voor de sociale veiligheid	21
9.3 Gezondheid	21
9.3.1 Protocollen ter voorkoming van het zich voordoen van de voornaamste gezondheidsrisico's met grote gevolgen	23
9.4 Algemene protocollen gericht op veiligheid en gezondheid	24

1 Inleiding

1.1 Introductie

Per 1 januari 2018 dienen kinderopvangorganisaties in Nederland vanuit de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid te hebben.

De wijziging is er gekomen om de volgende redenen:

1. Een betere weging tussen de grote en kleine risico's voor de veiligheid en de gezondheid van kinderen. Kinderen beschermen tegen grote risico's en kinderen leren om te gaan met kleine risico's
2. Verschuiving van de aandacht voor uitgebreid beleid op papier naar een cyclisch veiligheids- en gezondheidsbeleid in de praktijk.

1.2 Overzicht van de eisen aan het veiligheids- en gezondheidsbeleid

Veiligheids- en gezondheidsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Per opvanglocatie is er een beleidsplan veiligheid en gezondheid met een plan van aanpak, waarin maatregelen worden genoemd om de grote risico's te beperken en naar protocollen wordt verwezen, die gevolgd moeten worden als de grote risico's zich toch voordoen - In de praktijk handelen medewerkers zoals in het beleidsplan en het plan van aanpak veiligheid en gezondheid is beschreven - Hiermee betrachten we de grootst mogelijke zorgvuldigheid om de omgeving van het kind zo veilig en gezond mogelijk te houden - Dit beleidsplan wordt meegestuurd met de aanvraag voor een nieuwe opvanglocatie en wordt in ieder geval geactualiseerd binnen drie maanden na opening van de opvanglocatie - Door elk kwartaal aandacht te besteden aan het onderdeel veiligheid en gezondheid en dit vast te leggen in het plan van aanpak wordt per locatie het beleidsplan veiligheid en gezondheid actueel gehouden - Jaarlijks wordt het beleidsplan veiligheid en gezondheid op organisatieniveau geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd
Actueel	<ul style="list-style-type: none"> - Het beleidsplan veiligheid en gezondheid beschrijft hoe het beleid, samen met de pedagogisch medewerkers, een continue proces is van opstellen, implementeren, evalueren en actualiseren
Continue proces	<ul style="list-style-type: none"> - Het beleid gaat over de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid en gezondheid van kinderen - Met deze aanpassing ontstaat meer ruimte om het beleid te focussen op de grote risico's per opvanglocatie
Voornaamste risico's met grote gevolgen	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogisch medewerkers leren kinderen omgaan met kleine risico's. In het beleidsplan veiligheid- en gezondheid beschrijven we hoe we kinderen leren omgaan met kleine risico's - Ook dit staat periodiek op de agenda van het werkoverleg - De uitkomsten worden vastgelegd in het plan van aanpak
Leren omgaan met kleine risico's	

Grensoverschrijdend gedrag	<ul style="list-style-type: none"> - In het beleidsplan beschrijven we hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel mogelijk wordt beperkt - Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten (in opleiding), stagiaires, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen - Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het behelst bijvoorbeeld ook pestgedrag van kinderen onderling
Vierogenprincipe	<ul style="list-style-type: none"> - Als er sprake is van dagopvang beschrijven we hoe we het vierogenprincipe toepassen, als onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag - KOW organiseert de opvang zodanig dat een pedagogisch medewerker (in opleiding), stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl die gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een opvanglocatie gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind
Plan van aanpak	<ul style="list-style-type: none"> - Het beleidsplan per locatie bevat een plan van aanpak hoe de risico's ingeperkt worden en hoe gehandeld wordt zodra een ongezonde en/of onveilige situatie zich voordoet
Achterwacht	<ul style="list-style-type: none"> - Indien van toepassing maakt de achterwachtregeling onderdeel uit van het beleidsplan veiligheid en gezondheid
Inzichtelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Het beleidsplan veiligheid en gezondheid is inzichtelijk voor pedagogisch medewerkers (in opleiding), stagiaires, vrijwilligers en ouders

Dit beleidsplan heeft als doel kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Dit plan is gevormd met behulp van alle bestaande protocollen die bij KOW worden gehanteerd op het gebied van veiligheid en gezondheid en is geldig vanaf 1 januari 2018.

1.3 Veiligheid en gezondheid: een gezamenlijke verantwoordelijkheid

De beleidsmedewerker Kwaliteit en Veiligheid van KOW is eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als *alle* medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens periodieke werkbesprekingen een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Voor de leesbaarheid spreken we over het kind in de hij-vorm, de pedagogisch medewerker in de zij-vorm en bij ouders/verzorgers over de ouder.

1.4 Inzage

Het veiligheid & gezondheidsbeleid is terug te vinden op de website van Kinderopvang Walcheren. De protocollen waar naar wordt verwezen zijn interne stukken die alleen inzichtelijk zijn voor medewerkers van KOW. Zie ook hoofdstuk 9.

2 Missie en visie

KOW heeft in het strategisch plan 2017-2020 'KOW in groei' een missie en visie beschreven die onder andere veiligheid en gezondheid als centrale thema's stelt.

De missie van KOW:

"KOW is een aantrekkelijke organisatie voor kinderen en ouders om opvang af te nemen, voor medewerkers om voor te werken en voor het basisonderwijs op Walcheren om mee samen te werken aan de ontwikkeling van (integrale) kindcentra en een kwalitatief hoogwaardige, betrouwbare, vernieuwende en financieel gezonde dienstverlener."

In samenhang met de missie heeft KOW een duidelijke eigen visie op pedagogisch handelen. Twee onderdelen hiervan betreffen veiligheid en gezondheid:

Centraal in de pedagogische visie van KOW staat spelend leren

"Spelen doen jonge kinderen het allerliefste, spel is voor hen een belangrijke manier om te leren. Om kinderen spelenderwijs tot leren te laten komen, is het belangrijk dat de speelomgeving hen prikkelt in hun nieuwsgierigheid en hen uitdaagt met rijke spelmaterialen. Samen in een groep is daarbij ons uitgangspunt. Een belangrijke rol van de pedagogisch medewerker is aansluiten bij het spel van kinderen vanuit sensitieve responsiviteit. Door waar te nemen en te volgen waar kansen liggen, kan deze het kind verder helpen in de groep. Interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind en het stimuleren van interactie tussen kinderen onderling geeft de belangrijke invloed van sociaal leren de ruimte die het verdient. Onderzoek toont aan dat kinderen die met andere kinderen spelen socialer en motorisch vaardiger zijn. KOW vindt het belangrijk dat kinderen (jong en oud) zich veilig voelen en genoeg tijd en ruimte krijgen om in de 'flow' van hun spel te komen. In de flow ontstaat creativiteit, een belangrijke factor om te kunnen leren."

KOW biedt kinderen een rijke, eigentijdse en veilige speelomgeving

"Om kinderen zoveel mogelijk de kans te geven te ontdekken en te leren, zoekt KOW in de inrichting voortdurend naar een juiste balans van uitdaging en rust, veilig en gezond, zowel voor de binnen- als voor de buitenspeelplaats. Door grote risico's af te dekken, willen we kinderen in een veilige omgeving leren omgaan met kleine risico's. Wij zorgen er voor dat ieder kind ontdekkingen kan doen die bij zijn eigen leeftijd horen. Hoe ouder het kind, hoe meer die zal gaan ontdekken. Op deze manier zal een kind risico's zelf gaan leren inschatten, wat van grote waarde is voor het zelfvertrouwen."

De missie en onderdelen uit de visie vertalen zich naar volgende doel ten aanzien van veiligheid en gezondheid:

Vanuit de Wet IKK formuleert KOW beleid ten aanzien van veiligheid en gezondheid met een plan van aanpak per locatie, waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

1. Alle medewerkers zijn zich voldoende bewust zijn van mogelijke risico's die zich in hun werkomgeving kunnen voordoen.
2. Alle medewerkers zijn bekend met en hanteren van de maatregelen om grote risico's te beperken.
3. Alle medewerkers zijn bekend met en hanteren de protocollen als een groot risico zich toch voordoet.
4. Periodiek wordt op de locatie en op organisatieniveau een inventarisatie uitgevoerd op veiligheids- en gezondheidsonderwerpen en besproken om het beleid te actualiseren en indien nodig verbeteracties te benoemen en uit te voeren.
5. Alle medewerkers zijn in staat om ook voor veiligheid en gezondheid een leerzame omgeving te creëren om kinderen te leren risico's te signaleren en te vermijden of te beperken. We noemen dat 'avontuurlijk spelen'.

KOW zorgt er voor dat ieder kind ontdekkingen kan doen die bij zijn eigen leeftijd horen. Hoe ouder het kind, hoe meer die zal gaan ontdekken. Op deze manier zal een kind risico's zelf gaan leren inschatten, wat van grote waarde is voor het zelfvertrouwen.

Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3 Risico's met grote gevolgen

3.1 Organisatiebeleid

Deze risico's kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. Door het treffen van maatregelen wordt de kans dat een groot risico zich voordoet zoveel mogelijk beperkt.

- De risico's zijn onder te verdelen in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid.
- Per risico worden beperkende maatregelen benoemd.
- Per risico wordt de handelwijze beschreven indien het risico zich ondanks de getroffen maatregelen toch voordoet.

3.2 Plan van aanpak per locatie

De risico's met hun specifieke maatregelen en handelwijze in de vorm van protocollen zijn opgenomen in een plan van aanpak per locatie als bijlage bij dit organisatiebeleid dat geldt voor elke locatie. Dit wordt actueel gehouden door een periodieke evaluatie per kwartaal.

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid omvat een plan van aanpak waarin in concrete termen is aangegeven welke maatregelen binnen welke termijn zijn respectievelijk worden genomen, teneinde deze voornaamste risico's met grote gevolgen betreffende veiligheid, gezondheid en het risico op grensoverschrijdend gedrag in te perken en de handelwijze indien deze risico's zich verwezenlijken.
(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 3 onder c Besluit kwaliteit kinderopvang)

4 Omgang met kleine risico's

In onze missie stellen wij dat we kinderen op onze locaties een zo veilig en gezond mogelijke opvang bieden. Hiermee willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelmateriaal voorkomen. Toch willen we de kinderen niet over beschermen.

Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid.
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen.
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen. Wij leren hen hier op een juiste manier mee omgaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden en gezondheidsrisico's te beperken vinden wij het belangrijk kinderen te leren zich tijdens speelsituaties of activiteiten te houden aan diverse afspraken, *zie bij 'risicovol spelen'*.

Door deze afspraken te maken met de kinderen kunnen zij gemiddeld vanaf hun tweede levensjaar leren omgaan met diverse kleine risico's. Daarbij denken we op het gebied van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens speelsituaties of activiteiten en hoe we omgaan met bijvoorbeeld speelgoed en gereedschap. Om kinderen mee te laten helpen risico's te beperken, maken we ook afspraken ten aanzien van gezondheid. Voorbeelden zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het bedekken van de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren we jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien. In hun handelen zijn pedagogisch medewerkers tevens een voorbeeld voor de kinderen.

Dit is onderdeel van het pedagogisch handelen. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

4.1 Risicovol/avontuurlijk spelen

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij avontuurlijk spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

Om het ontwikkelen van risicovol/avontuurlijk spelen praktisch in te vullen gebruiken wij de interventieladder van Lindon. De kunst is het kind vrij te laten in zijn of haar spel en in te grijpen

bij een onaanvaardbaar risico. Hierbij wordt risico management toegepast. Vragen die de medewerker hierbij stelt zijn:

- Wanneer moet je actie ondernemen?
- Is er wel een goede reden voor ingrijpen, doen we dat niet uit gewoonte?
- Op wat voor soort manier moet ik ingrijpen?

De interventieladder bestaat uit de mate van niets doen tot ingrijpen:

1. Kinderen kunnen het alleen.
2. Laat het de kinderen eerst uitzoeken / handen over elkaar.
3. Let bewust op / houd een oogje in het zeil.
4. Laat kinderen het zelf bedenken.
5. Laat kinderen de keus.
6. Stimuleer kinderen.
7. Opper iets.
8. Geef uitleg.
9. Help de kinderen.
10. Doe het voor.
11. Bemoei je ermee / doe het voor de kinderen.
12. Stuur de activiteit.
13. Grijp in.

In de periodieke aandacht voor veiligheid en gezondheid wordt door middel van themavragen het pedagogisch omgaan met kleine risico's geëvalueerd als onderdeel van het plan van aanpak per locatie.

Actiepunten worden vastgelegd in de actielijst.

5 Werkwijze en communicatie

Op de opvanglocaties van KOW staat een goede opvang van kinderen centraal, die bijdraagt aan de ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.

In beleid, protocollen en huisregels leggen we vast hoe we dat willen borgen.

Door middel van periodieke aandacht, met een vast agendapunt op de werkbijeenkomst, stimuleren we

medewerkers het gesprek hierover aan te gaan, om kennis en inzicht te vergroten.

Deze periodieke evaluatie maakt dat het inzicht in de aanwezige risico's en het omgaan met die risico's locatie specifiek worden gemaakt.

5.2 Betrekken en informeren medewerkers

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Een nieuwe medewerker krijgt voor een goede start een introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Door deelname aan de werkoverleggen worden medewerkers in een actieve rol betrokken bij de periodieke evaluaties. Hun inbreng zorgt voor een actueel beleidsplan per locatie.

5.3 Periodieke evaluatie

Basis van de bespreking is het beleid met aanvullend een plan van aanpak, waarin de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid of gezondheid van kinderen worden beschreven met de te nemen maatregelen ter voorkomen van deze risico's en de protocollen voor als deze zich toch voordoen.

Elk kwartaal staat veiligheid en gezondheid als vast agendapunt op de agenda van de werkbijeenkomst per locatie. Per keer wordt een onderwerp (voorbeelden: inrichting binnen/buitenruimten; gebruik binnen/buitenruimten; gezond binnenmilieu; veilig gebouw) besproken.

Deze worden besproken met behulp van de Hulpvragen en QuickScans uit de risicomonitor. Vanuit de bespreking wordt een actieplan opgesteld voor de punten die aandacht vragen ter verbetering. De actiepunten worden toegewezen aan een verantwoordelijke en van een maximale doorlooptijd voorzien.

Vastlegging van de werkbijeenkomst is tweeledig. Door middel van het verslag van het werkoverleg en de aanwezigheid van de actielijst blijven alle medewerkers op de hoogte en wordt de voortgang van de actiepunten bewaakt.

De antwoorden op de vragen en de daaruit volgende actiepunten worden digitaal verwerkt in de bestanden op de G: schijf en/of het interne KOW web. De beleidsmedewerker kwaliteit en veiligheid bewaakt het proces op organisatieniveau. Controle op de voortgang van het proces op locatieniveau wordt gedaan door de regio- en vestigingsmanagers.

Op dit niveau wordt ook inzicht aan de toezichthouder verschaft.

5.3.1 Implementatie

Deze nieuwe werkvorm zal de komende periodes worden geïmplementeerd op de opvanglocaties. De locatiecoördinatoren/vestigingsmanagers krijgen instructie om het beleid en plan van aanpak te introduceren tijdens het eerstvolgende werkoverleg. Gedurende langere periode worden er hulpmiddelen aangeboden, zoals introductieemail/ presentatie/ thema met vragen, om de bespreking tijdens de werkoverleggen te ondersteunen..

5.4 Betrekken en informeren ouders

Via de periodieke nieuwsbrief en via overleggen met de Cliëntenraad en Ouderwerkgroepen berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Het beleid is gepubliceerd op de website en jaarlijks wordt een evaluatieverslag gepubliceerd.

6 Thema's uitgelicht

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind.

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: "Elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen". Zo staat het in de Wet op de jeugdzorg.

Grensoverschrijdend gedrag kan onderverdeeld worden in:

- Lichamelijk geweld en verwaarlozing (fysieke mishandeling en kindermishandeling)
- Geestelijk geweld en verwaarlozing (verbale agressie, pesten, systematisch negeren)
- Seksuele mishandeling (seksuele intimidatie, verbaal of fysiek, aanranding en verkrachting)
- Vernieling van eigendommen van een ander en/of het zonder toestemming betreden van de opvanglocatie is grensoverschrijdend gedrag

Of grensoverschrijdend gedrag regelmatig of incidenteel plaatsvindt, het is in alle gevallen ontoelaatbaar. De vraag of iets wel of niet grensoverschrijdend gedrag is, kan alleen door het slachtoffer worden beantwoord. Als het slachtoffer iets als grensoverschrijdend ervaart, moet het ook als grensoverschrijdend worden aangepakt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen:

- Kind en kind
- Ouder en kind en vice versa
- Medewerker (incl. stagiaires/vrijwilligers) en kind en vice versa
- Medewerker en medewerker en vice versa
- Ouder en medewerker en vice versa
- Directeur-bestuurder/manager en kind en vice versa

KOW wil grensoverschrijdend gedrag tegengaan en het liefst voorkomen. Dat doen we door enerzijds afspraken te maken en gedragsregels op te stellen. Op de opvanglocaties heeft dit thema onze bijzondere aandacht. KOW heeft de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als het onverhoopt toch gebeurt:

- Tijdens periodieke werkbijeenkomsten wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken
- In het pedagogisch beleidsplan heeft KOW opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze direct hun grens aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen hen mondiger te maken op momenten dat dit nodig is

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
- KOW werkt met een vierogenbeleid
- Medewerkers kennen het vierogenbeleid

- Het vierogenbeleid wordt goed nageleefd
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenbeleid niet goed wordt nageleefd
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang
- Er is een protocol dat gevolgd dient te worden als kindermishandeling wordt vermoed
- Medewerkers kennen het protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed

Indien een vermoeden bestaat van grensoverschrijdend gedrag tussen een manager of directeur-bestuurder en een kind kan de werknemer contact opnemen met de *vertrouwensinspecteur in de kinderopvang*. De vertrouwensinspecteur luistert, adviseert en informeert over te volgen stappen zoals het doen van aangifte of het indienen van een formele klacht. Het team van vertrouwensinspecteurs bij de Inspectie van het Onderwijs is tijdens kantooruren te bereiken op het telefoonnummer 0900-1113111.

De volgende protocollen zijn van toepassing op het onderwerp grensoverschrijdend gedrag:

- Gedragscode
- Vermoeden van kindermishandeling door een medewerker van KOW
- Daarnaast volgt KOW het verplichte gebruik van de meldcode zoals is opgenomen in de wet ‘verplichte meldcode bij huiselijk geweld en kindermishandeling (maart 2013)’.

zie bijlage: Protocol ‘Gedragscode’

zie bijlage: Protocol ‘Vermoeden van kindermishandeling door een medewerker van KOW’

zie bijlage: Protocol ‘Meldcode’

De houder beschrijft bij de maatregelen die gericht zijn op het inperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag, in ieder geval de wijze waarop hij de dagopvang zodanig organiseert dat een beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

(art 1.49 lid 1 en 1.50 lid 1 en 2 Wet kinderopvang; art 4 lid 3 onder c Besluit kwaliteit kinderopvang)

6.2 Vierogenbeleid

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het vierogenbeleid toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker (in opleiding), stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij/zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een opvanglocatie gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

De uitvoering van bedoelde regeling is binnen KOW geborgd in het ‘Vierogenbeleid’.

zie bijlage: ‘Vierogenbeleid’

6.3 Achterwachtregeling

Als er in situaties tijdens de openingsuren slechts één beroepskracht aanwezig is op een opvanglocatie, is er tevens een tweede volwassene beschikbaar die telefonisch bereikbaar is en die binnen vijftien minuten in het kindcentrum aanwezig kan zijn in geval van een calamiteit.

De uitvoering van deze regeling is binnen KOW geborgd in het protocol 'Achterwachting'.

Daarnaast is geborgd dat, indien er in het kader van de 'drie-uursregeling', slechts één beroepskracht op het kindcentrum wordt ingezet, er ter ondersteuning van deze beroepskracht ten minste één andere volwassene in het kindcentrum aanwezig is.

zie bijlage: Protocol 'Achterwachting'

7 EHBO regeling

Eén van de maatregelen uit de Wet IKK betreft ‘Eerste Hulp bij Ongevallen (EHBO)’: tijdens openingsuren moet er altijd minimaal één volwassene aanwezig zijn die een geldig en geregistreerd certificaat heeft voor kinder-EHBO.

KOW zorgt ervoor door de roostering aan deze wettelijke eis te voldoen.

Boven de wettelijke eis heeft KOW ervoor gekozen om alle pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn binnen de opvanglocaties op enig moment een certificaat te laten behalen bij een instantie die door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is aangewezen als ‘geregistreeerde organisatie’ zoals bedoeld in de Regeling Wet Kinderopvang met een jaarlijkse actualisatie.

- In verband met de her-certificering volgen de medewerkers om het jaar een herhalingscursus” Eerste Hulp aan Kinderen en herhalingscursus” Brand en Ontruiming

Op onze opvanglocaties zijn medewerkers er actief op gericht om kinderen te leren omgaan met kleine risico’s. Door zelf te ervaren en te ontdekken leren kinderen zelf risico’s in te schatten. Een klein ongelukje is daarom niet altijd te voorkomen. Zie hoofdstuk 4 voor een uitgebreide beschrijving van pedagogisch omgaan met kleine risico’s.

Daarnaast kunnen zich calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is.

8 Beleidscyclus

8.1 Op organisatie niveau

Het beleid veiligheid en gezondheid wordt op organisatieniveau jaarlijks geactualiseerd op basis van bevindingen uit de plannen van aanpak per locatie. Daarbij heeft de Cliëntenraad adviesrecht (gemandateerd door de OWG's)

8.2 Op locatie niveau

Per locatie wordt per kwartaal het onderwerp veiligheid en gezondheid via de agenda van de werkbijeenkomst behandeld.

Bevindingen worden vastgelegd, waardoor het plan van aanpak actueel blijft.

Actiepunten worden vastgelegd en de voortgang en afhandeling wordt bewaakt.

8.3 Inzicht in actueel beleid en evaluaties

Medewerkers en ouders hebben inzage in een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid en de evaluaties.

8.3.1 Voor de medewerkers

Het beleid en de protocollen worden gepubliceerd op het interne KOW web.

Het beleid en de werkwijze worden onder de aandacht gebracht via groot team overleggen en werkbijeenkomsten.

Per kwartaal wordt op basis van een thema een deel van het beleid besproken en geëvalueerd in een werkbijeenkomst.

Indien nodig worden verbeteracties benoemd en afgehandeld.

Medewerkers die daarbij niet aanwezig kunnen zijn blijven op de hoogte middels een verslag.

8.3.2 Voor de ouders

Het beleid wordt gepubliceerd op de website.

Jaarlijks wordt gelijk aan het klachtenverslag een verslag over V&G opgesteld.

De locaties zetten het onderwerp V&G periodiek op de agenda van de ouderwerkgroep.

9. Plan van Aanpak

Locatie: .....

In dit onderdeel van het beleidsplan wordt per locatie beschreven hoe de risico's met grote gevolgen ingeperkt worden en hoe gehandeld wordt zodra een ongezonde en/of onveilige situatie zich voordoet.

Medewerkers zijn bekend met alle maatregelen die op organisatieniveau zijn afgesproken ter voorkoming en de protocollen die gelden indien dit risico zich toch voordoet.

Dit plan van aanpak wordt locatie specifiek gemaakt door periodiek een thema met vragen te behandelen, waarvan de uitkomsten en de acties als aanvulling op dit plan van aanpak worden vastgelegd.

9.1 Fysieke veiligheid

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de fysieke veiligheid met de maatregelen om het risico dat ze zich voordoen te verkleinen.

Vallen, verstuikingen, verzwikkingen, kneuzingen

Vallen kan gezien worden als risico met grote gevolgen als dit van bijvoorbeeld hoogte of met snelheid. Om te voorkomen dat kinderen van hoogte of met snelheid vallen zijn de maatregelen opgesteld.

- Speeltoestellen zijn afgestemd op de leeftijd van de kinderen op de opvanglocatie.
- Voor de speeltoestellen is gezorgd voor een zachte ondergrond.
- Er is altijd een PM in de buurt bij de speeltoestellen.
- In de binnenruimte mag er enkel onder toezicht van een PM op banken geklommen worden.
- Er wordt niet geklommen op tafels of vensterbanken.
- Er mag in de binnenruimte niet gerend worden. In de buitenplaats is er genoeg ruimte voor kinderen om te rennen.
- Er wordt gelet op losliggende draden of snoeren op de locatie.
- Losse voorwerpen waar niet mee gespeeld wordt, worden direct opgeruimd.
- De PM's controleren de vloer regelmatig op speelgoed en/of andere losse voorwerpen.
- Natte vloeren worden gelijk gedroogd.
- De PM blijft altijd bij kinderen die op de aankleedtafel zitten/liggen.
- Bij gladheid wordt zout gestrooid.
- Nooduitgangen worden vrijgehouden van obstakels.
- Op de deuren van KDV en PG zitten vingersafe's.

Verstikking

Een kind kan zich verstikken in het eten of in de mond doen van kleine onderdelen van bijvoorbeeld losgeraakt speelgoed. Om verstikking te voorkomen zijn de volgende maatregelen opgesteld:

- Biedt speelgoed aan passende bij de ontwikkeling van het kind. Geef baby's geen speelgoed voor grotere kinderen.
- Zorg er voor dat er geen materialen los zitten. Gooi defect speelgoed direct weg of leg het apart voor reparatie.
- Speelgoed met kleine onderdelen dienen op een plek opgeruimd te worden waar kinderen zelf niet bij kunnen.
- Eten en drinken dient uitsluitend zittend en rustig te gebeuren.
- Bied eten aan kinderen aan passend bij de ontwikkeling van het kind.
- Laat kinderen niet rennen, stoeien, springen, etc, met eten in hun mond.
- De buitenplaats wordt regelmatig gecontroleerd op kleine kiezels of andere kleine onderdelen.

- De binnenplaats wordt regelmatig gecontroleerd op kleine kiezels of andere kleine onderdelen.
- Bij kinderen onder de 5 jaar worden tomaatjes, druiven, mandarijnpartjes en knakworstjes altijd in de lengte doorsneden.
- In het kindertoilet zijn geen toiletblokjes aanwezig.
- Koordjes van speelgoed worden verwijderd of ingekort tot minder 22 centimeter.
- Plastic tassen worden buiten bereik van kinderen gehouden.
- Er is altijd een PM aanwezig bij zwembadjes.

Vergiftiging

Vergiftiging kan voorkomen door bijvoorbeeld schoonmaakmiddelen, giftige planten in de tuin, dampen of voedselvergiftiging. Om dit te voorkomen zijn de volgende maatregelen opgesteld:

- Schoonmaakmiddelen zijn opgeborgen in een hoge kast en zitten op slot.
- De medicijnkast is op slot en kan niet worden geopend door een kind.
- De tuin van de locatie wordt regelmatig gecontroleerd op planten en onkruid.
- Er wordt niet schoongemaakt in de ruimtes als er kinderen aanwezig zijn.
- Kinderen mogen niet in bergkasten komen.
- Eten wordt alleen klaargemaakt op de locatie en er wordt strikt gehouden aan de houdbaarheidsdatum.
- In het protocol **Overzicht Giftige Planten** is een overzicht gegeven welke planten giftig en/of schadelijk zijn.
- Bij gebruik van lijm of ander sterk ruikende vloeistoffen wordt er voldoende geventileerd.

Verbranding

Verbranding bij kinderen kan voorkomen door bijvoorbeeld het aanraken van hete radiatoren, hete vloeistoffen, zonverbranding of een verbranding van elektrische of toxische aard.

- De waterkoker staat achter op het aanrecht waar kinderen er niet bij kunnen. Er worden ook geen opstapjes geplaatst in de keuken waar de kinderen op kunnen klimmen.
- De radiatoren zijn voorzien van bescherming.
- Er is genoeg loopruimte bij de radiatoren.
- Aanstekers en lucifers worden buiten bereik van kinderen bewaard.
- In de zomermaanden worden de kinderen ingesmeerd met minimaal factor 20 als ze naar buiten gaan. Indien nodig kan er voor gekozen worden of er petjes worden gedragen of bij extreme hitte wordt er binnen gebleven.
- Het insmeren met zonnebrandcrème wordt iedere twee uur herhaald mits de kinderen buiten zijn.
- Er wordt geen hete thee gedronken door de PM met een kind op schoot.
- Hete dranken worden buiten bereik van de kinderen neergezet.
- Hete dranken worden uitsluitend rustig aan een tafel gedronken.
- Met het handen wassen voelt de PM eerst zelf of de kraan koud is.

9.1.1 Protocollen ter voorkoming van het zich voordoen van risico's met grote gevolgen voor de fysieke veiligheid

Veiligheid

Doel van het protocol In het protocol is terug te vinden welke zaken op het gebied van veiligheid bij KOW standaard zijn geregeld. Hierdoor zijn in de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid vragen afgedekt door een verwijzing naar dit protocol.

zie bijlage: Protocol 'Veiligheid'

Kinderstoelen

Doel van het protocol Het protocol geeft richtlijnen voor een veilig gebruik van kinderstoelen.

zie bijlage: Protocol 'Kinderstoelen'

Speeltoestellen inspectie

Doel van het protocol Het protocol beschrijft de werkwijze bij KOW rondom de inspectie van de speeltoestellen in relatie tot de geldende wetgeving.

zie bijlage: Protocol 'Speeltoestellen inspectie'

Veilig slapen

Doel van het protocol Werkinstructie over veilig slapen en het voorkomen van ongelukken

zie bijlage: Protocol 'Veilig slapen'

Ongeval in de opvang

Doel van het protocol Het protocol geeft dwingende richtlijnen voor het handelen van pedagogisch medewerkers als een kind een ongeval overkomt.

zie bijlage: Protocol 'Ongeval in de opvang'

9.2 Sociale veiligheid

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de sociale veiligheid met de maatregelen om het risico dat ze zich voordoen te verkleinen.

Grensoverschrijdend gedrag

- Alle medewerkers van Kinderopvang Walcheren hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- Tijdens werkzaamheden kan de beroepskracht altijd gezien of gehoord worden door een andere volwassene.
- Kinderopvang Walcheren werkt strikt met een vierogenprincipe.
- Als er maar één PM op de groep staat, is de huishoudelijk medewerker of de ouder/verzorger van een kind onderdeel van het vierogenprincipe.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenprincipe niet goed wordt nageleefd.
- Medewerkers kennen de afspraken en weten hoe ze moeten handelen als er grensoverschrijdend gedrag wordt vermoed, door zowel een volwassene als door een ander kind.

Kindermishandeling

- Alle medewerkers van Kinderopvang Walcheren hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- Tijdens werkzaamheden kan de beroepskracht altijd gezien of gehoord worden door een andere volwassene.
- Kinderopvang Walcheren werkt strikt met een vierogenprincipe.
- Als er maar één PM op de groep staat, is de huishoudelijk medewerker of de ouder/verzorger van een kind onderdeel van het vierogenprincipe.
- Medewerkers kennen de afspraken en weten hoe ze moeten handelen als een kind een ander kind mishandelt op de opvang.
- Medewerkers kennen het protocol als kindermishandeling wordt vermoed.

Vermissing

- Op elke locatie zit een toegangsdeur die van buitenaf niet zonder toestemming te openen is.
- De toegangsdeur kan van binnenuit niet door kinderen worden geopend.
- Er zijn hekwerken rond de buitenspeelplaats aangebracht.
- PM's controleren regelmatig de omheining en het hekwerk.
- De sloten van de hekwerken zijn voorzien van een kinderslot.
- Bij het inkomen en verlaten van de locatie wordt door de PM gecontroleerd of er geen kinderen meelopen.
- Bij uitstapjes gaan er voldoende PM's mee, zonodig aangevuld met ouders.

9.2.1 Protocollen ter voorkoming van het zich voordoen van de risico's met grote gevolgen voor de sociale veiligheid

Gedragscode

Doel van het protocol Het protocol beschrijft welk gedrag van medewerkers wordt verwacht.

zie bijlage: Protocol 'Gedragscode'

Doel van het protocol Het protocol beschrijft hoe handelen zonder toezicht zoveel mogelijk wordt uitgesloten.

zie bijlage: 'Vierogenbeleid'

Meldingen

Doel van het protocol Het protocol beschrijft welke meldingen er gedaan moeten worden en op welke wijze de meldingen moet worden geregistreerd.

zie bijlage: Protocol 'Meldingen'

Vermoeden van kindermishandeling door medewerker

Doel van het protocol Het protocol beschrijft welke meldingen er gedaan moeten worden en op welke wijze de meldingen moet worden geregistreerd.

zie bijlage: Protocol 'Vermoeden van kindermishandeling door een medewerker van KOW'

Doel van het protocol Het protocol beschrijft hoe een medewerker hulp inroept indien een calamiteit zich voordoet.

zie bijlage: Protocol 'Achterwachting'

9.3 Gezondheid

De voornaamste gezondheidsrisico's met grote gevolgen en de maatregelen om het risico dat ze zich voordoen te verkleinen. Deze lijst is niet uitputtend. Er wordt van de PM verwacht dat hij/zij een situatie kan inschatten en daar adequaat op een pedagogisch verantwoorde manier op kan handelen.

Hoge binnentemperatuur bij locaties (in de zomermaanden)

- Er wordt gezorgd voor voldoende ventilatie in de locaties.
- Vroeg in de ochtend worden ramen en deuren open gezet zodat de koelte in de ruimte kan.
- Bij te hoge temperaturen in de ruimte zal er worden gekeken naar een alternatieve opvanglocatie in de buurt tot de binnentemperatuur weer aanvaardbaar is.

- Er wordt extra gedronken op hete dagen. Zo wordt uitdroging voorkomen.
- Na het drinken van zoete dranken en maaltijden/tussendoortjes worden de handen direct gewassen en wordt er direct opgeruimd. Dit voorkomt onwenselijk insecten, zoals mieren of wespen.
- Bij extreme hitte wordt het hitteprotocol van de GGD/overheid gevolgd.
- Creëren zoveel mogelijk schaduwplekken.
- Probeer de zon zoveel mogelijk uit de ruimtes te weren, door de zonwering of gordijnen te sluiten.
- Zorg voor kleding die past bij de temperatuur.
- Doe eventueel geen slaapzak aan in bed.
- Bij extreme hitte kan gebruik worden gemaakt van een plantenspuit voor het verzorgen van verkoeling.

Binnenmilieu (b.v. luchtvochtigheid)

- De luchtvochtigheid op de locaties wordt gehouden tussen de 40% en 70%.
- Er wordt gezorgd voor voldoende ventilatie in de locaties.
- De luchtvochtigheid in de locaties wordt in de gaten gehouden.
- Indien nodig kan de luchtvochtigheid in de locatie worden verhoogd.

Allergieën

- Per kind wordt bijgehouden waar het allergisch voor is.
- De PM weet van welk kind waar het allergisch voor is.
- Met eten en drinken wordt rekening gehouden met allergieën van de kinderen.
- De PM weet hoe ze moet reageren in geval van een allergische reactie van een kind.
- Wanneer een allergie voor een plant bekend is, worden de desbetreffende planten weggehaald.

Ziektekiemen

- Verspreiding van ziektekiemen worden tegengaan door goede hygiëne.
- Zowel kinderen als de PM's wassen op de juiste momenten hun handen.
- Speelgoed van de kinderen wordt goed schoongemaakt. In de wintermaanden ten tijden van griep en verkoudheid, wordt er extra aandacht aan besteed.
- Er wordt gezorgd voor een goede ventilatie op de locaties, zodat verspreiding via de lucht wordt tegengewerkt.
- Kinderen komen niet in aanraking met rauw eten.
- Vieze luiers worden direct weggegooid.
- Vervuild water uit badje of watertafel wordt direct weggegooid.
- Het zwembadwater wordt met regelmaat verversd.

Infectieziektes

- Per infectieziekte is aangegeven of deze bij de GGD gemeld moet worden. Deze staan beschreven in de Kiddi app van de RIVM.
- De PM raadpleegt de Kiddi app om te kijken of de infectieziekte gemeld dient te worden.
- Indien de infectieziekte gemeld moet worden, neemt de pedagogisch medewerker contact op met GGD Zeeland. Telefoonnummer 0113-249400.

Kinderziektes

- Kinderen met ziekten waarvan de GGD stelt dat ze geweerd moeten worden, mogen niet naar de opvang worden gebracht. Pedagogisch medewerkers volgen hiervoor de richtlijnen van de GGD.
- Stelt de PM vast dat het kind ziek is, dan wordt de ouder/verzorger op de hoogte gebracht en bepaalt de PM of het kind op de groep kan blijven of hij naar huis dient te gaan.
- Indien het kind geweerd wordt geeft de PM om welke redenen dat gebeurt.
- Indien een kind medicatie nodig heeft, dient er overleg te zijn tussen ouder/verzorger en PM.

- Alleen medicatie die door een arts is voorgeschreven mag tijdens de opvang worden gegeven.
- Er worden schriftelijke afspraken gemaakt die worden genoteerd op de overeenkomst toedienen medicatie. Dit formulier is te vinden op KOWweb.
- De PM noteert de gegeven medicatie in Flexkids. De PM noteert de gegeven medicatie, de tijd, de hoeveelheid, de naam van de gever en eventuele bijzonderheden.
- Er zijn middelen die gegeven mogen worden na mondelinge afspraak met ouder/verzorger. Deze middelen staan beschreven in protocol *zieke kinderen in de opvang*.

9.3.1 Protocollen ter voorkoming van het zich voordoen van de voornaamste gezondheidsrisico's met grote gevolgen

Klimaatbeheersing en weersomstandigheden

Doel van het protocol Het protocol geeft richtlijnen voor alle medewerkers om te bereiken dat er een goed klimaat heerst op de locaties. Het gaat hierbij om ideale temperatuur en luchtvochtigheid. Ook is omgaan met zon en warmte belangrijk. Het effect moet zijn dat alle activiteiten zoveel mogelijk in een aangenaam klimaat uitgevoerd kunnen worden.

zie bijlage: Protocol 'Klimaatbeheersing en weersomstandigheden'

Gezonde voeding

Doel van het protocol Het protocol geeft de voedingsrichtlijnen voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Dit protocol is de richtlijn voor voeding die op de opvangvormen van KOW wordt aangeboden. Deze richtlijn is gebaseerd op het voedingsbeleid kinderopvang, opgesteld door het Voedingscentrum.

zie bijlage: Protocol 'Gezonde voeding'

Hygiëneprotocol

Doel van het protocol Het protocol is gebaseerd op de Hygiëncode voor kleine instellingen (2012). Door te werken volgens dit protocol voldoet KOW aan de wet en kan de voedselveiligheid van kinderen en personeel in grote mate worden gegarandeerd.

zie bijlage: 'Protocol hygiëne'

Overzicht giftige planten

Doel van het protocol Lijst met giftige planten (bron: SpeelTopVeilig)

zie bijlage: 'Overzicht giftige planten'

Ongeval in de opvang

Doel van het protocol Het protocol geeft dwingende richtlijnen voor het handelen van pedagogisch medewerkers als een kind een ongeval/incident overkomt.

zie bijlage: Protocol 'Ongeval in de opvang'

Zieke kinderen in de opvang

Doel van het protocol Het protocol geeft richtlijnen met betrekking tot het omgaan met zieke kinderen in de kinderopvang. Omgaan met zieke kinderen behelst een complex taakgebied van pedagogisch medewerkers. Het protocol kan daarom niet volledig zijn, maar gaat in op de belangrijkste zaken die actueel zijn bij KOW, nl.

- Wanneer kan een kind wel of niet naar de opvang met het oog op ziekte en gezondheid?
- Hoe wordt omgegaan met voorbehouden handelingen en het verstrekken van medicijnen?
- Welke handelingsprotocollen zijn volgens de Infectieziektewet en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) belangrijk?

zie bijlage: Zieke kinderen in de opvang

9.4 Algemene protocollen gericht op veiligheid en gezondheid

Ontruimingsplan

Doel van het protocol Iedere opvangvorm heeft een specifiek op de locatie toegepast ontruimingsplan en omvat een beschrijving van mogelijke incidenten en richtlijnen voor het handelen bij incidenten. Ook zal het gebruikt worden bij oefeningen ten aanzien van het handelen bij incidenten en calamiteiten.

zie bijlage: 'Ontruimingsplan KDV/ PG/ BSO'

Inhoud verbanddoos

Doel van het protocol Het protocol geeft weer hoe de inhoud van de verbanddoos moet worden beheerd.

zie bijlage: 'Inhoud verbanddoos'

Klein onderhoud

Doel van het protocol In het protocol worden richtlijnen gegeven voor de wijze waarop bij KOW wordt omgegaan met aanvragen voor reparaties n.a.v. gebreken en schades. De gebouwen en ruimten moeten zijn afgestemd op het gebruik, volgens de geldende normen m.b.t. ARBO, brandveiligheid, voedselhygiëne en calamiteiten/veiligheid. Een protocol voor onderhoud is dan ook noodzakelijk.

zie bijlage: Protocol 'Klein onderhoud'

Risico-inventarisatie Veiligheidsmanagement & Gezondheidsmanagement*

Doel van het protocol Het protocol beschrijft op welke wijze het proces van de Risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid bij KOW verloopt. Naast het protocol bestaat ook de handleiding RI&E waarin beschreven staat hoe de digitale risico-inventarisatie moet worden ingevuld.

* Het huidige format van de RI&E's zal worden vervangen door een nieuwe Risicomonitor zoals genoemd in hoofdstuk 5 'Werkwijze en communicatie' van dit beleidsplan.

Agendapunt veiligheid en gezondheid voor werkbepreking eerste werkoverleg 2019

Datum:

Aandachtspunten:

- Bij een het beantwoorden van de vragen voor je locatie houd je rekening met de (ontwikkelings-)leeftijd van de kinderen die gebruik maken van de ruimten. Bij een combinatie van kinderen van 0 tot 4 jaar en kinderen van 4 jaar en ouder scan je op risico's die voor beide leeftijden gelden. *Voorbeeld: een tafel van 76 cm hoog vormt een ander risico voor jonge kinderen dan voor kinderen van 8 jaar.*
- Beantwoord de hulpvragen om je toelichting duidelijk te omschrijven (dus niet met een ja of een nee in beantwoorden)

Thema Inrichting binnenruimten

1 Ruimtes zijn zo ingericht dat de kans op struikelen of botsen zo klein mogelijk is.

Hulpvragen:

- Kunnen kinderen tegen kapstokhaken aan botsen?
- Staan meubels en spullen dusdanig dat er brede looproutes zijn?
- Liggen er losse kabels of snoeren op de grond?
- Zijn er vloer- en trapbedekking die makkelijk kunnen verschuiven, omkrullen of oprollen?

- .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....
  - .....
  - .....

2. Giftige producten of stoffen staan buiten bereik van kinderen.

Hulpvragen:

- Staan er giftige producten of stoffen in ruimtes?
  - Denk aan giftige planten, schoonmaakmiddelen, medicijnen, bestrijdingsmiddelen, sigaretten of toners.

- .....
  - .....
  - .....
  - .....

3. Kleine kinderen kunnen spelen in een veilige box.

Hulpvragen:

- Voldoet de box aan de wettelijke eisen?
- Kan een kind uit de box vallen door naar boven te klimmen?
- Hangt boven de box een mobiel waarin het kind verstrikt kan raken?

- .....
  - .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....
  - .....

4. Apparaten, meubilair en decoratie zijn veilig zodat letsel wordt voorkomen.

Hulpvragen:

- Als een kind in een (stelling)kast klimt, kan deze dan omvallen?
- Is het mogelijk dat een kind in de wasdroger of wasmachine klimt?
- Kan een kind zich branden aan de CV-ketel en/of leidingen?
- Kan een kind verstrikt raken in raamdecoratie?
- Zijn snoeren achter of op een meubel of aanrecht gelegd, zodat een kind hier niet aan kan trekken.

- .....
  - .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....
  - .....
- .....
  - .....
  - .....

Actieplan

Aanleiding	Actie	Wie	Voortgang	Gereed